SARA ŞI... BARURILE

întîmplă-se ce s-o întîmpla... Nu ştiu încă nimic, ce e cu barul Sarei, nici ce o să se întîmple, atît cu mine cît şi cu Musa. Dar simt, de cînd am sosit în Alexandria, că Egiptul e o ţară minunată. N-am să mă urnesc de-aici, înainte de-a-mi sătura ochii şi sufletul, chiar de-ar fi să crap de foame.

Ne plimbăm ore întregi prin toate aceste străzi cu nume greu de reţinut Dar nici pomeneală de bar şi nici de Sara.

La început, ne-am descotorosit de bagaje, lăsîndu-le la un cîrciumar ovrei de pe strada Khandak; am înfulecat ceva < în pripă şi am plecat numaidecît la adresa dată de Safa. Acolo, prima deziluzie: nici urmă de bar. O locuinţă destul de curată. La etajul doi, o bătrînă ovreică, înzorzonată ca o cămilă la paradă, ne privi cu răceală:

- Sa-a-a-ra? Ba-a-ar? Nu s-a pomenit niciodată la mine de bar. Duceţi-vă la „Fortul Napoleon”, dacă vă arde de... baruri! Cît despre Sara, trece uneori pe la mine ca să~şi ridice poşta. Dar nu locuieşte aici! Duceţi-vă de-o căutaţi la madam Adela. Eu nu ştiu nimic!

Pe drum, Musa îmi spuse:

- Văzuşi bazaconia cu barul Sarei mele? Bănuiam de mult asta. Minciuni! Pariez că e într-un bordel!

Madam Adela ne primi şi ea, de asemeni, prost. Ii stricasem siesta. O ovreică, tînără încă şi foarte plăcută, dar rea ca o scorpie. Ne spuse.

- Lăsaţi-mă în pace cu Sara voastră! Mi-e datoare douăzeci de lire! N-o să ajungă nimic pe-aiei!

Ne trînti uşa în nas. Ne sfătuirăm. pe loc, in capul scării de la primul etaj:

- Haidem la consulat î spusei.

La aceste vorbe, uşa se deschise şi madam Adela reapăru cu o figură mai binevoitoare, dar zeflemitoare:

- Vreţi să mergeţi la consul-a-a-t? Osteneală zadarnică î Ştiuci şi crapi, ca d-alde Sara şi amantul, nu figurează în hârţoagele consulatului!

Musa sări ca ars:

- Ce „ştiucă”, madam? Ce „crap?” Sara e fata mea şi nu permit nimănui s-o insulte!

- Ah! dumneata eşti tatăl Sarei? Domnul Moriţ Feldman de la Bucureşti?

- Da-a-a î Da-a-a!,.. Eu sînt domnul Feldman! Madam Adela deschise uşa de perete:

- Ah! atunci se schimbă treaba. Fiţi amabili şi intraţi, domnilor!

Ne pofti într-un salonaş, apoi strigă:

- Ahrned! Ahmed ! *Tăiata* cafele!

- Apoi, scuzîndu-se, dispăru o clipă ca să-şî dreagă toaleta.

- *Tăiata*, *malata*, spuse Musa, nu ştiu ce urmează, jdar cafea, cu siguranţă şi nu-i rău. Auzişi tîrfa? ! „Ştiucă”! „Crap!”.

Doi fox-terieri, graşi ca doi purceluşi, care dormeau pe o canapea, veniră să ne miroasă încălţămintea. Musa aruncă o privire în jur. îmi şopti:

- Asta-i casă de codoşea î Uite cine vorbeşte de „ştiucă” şi „crapi”!

Un tinerel arab, îmbrăcat cu un halat alb şi surîzînd, arătîndu-şi dinţii frumoşi, ne puse cafelele în faţă. Puţin mai apoi, reapăru şi gazda, care, fără să spună o vorbă, îmi atinse obrazul cu dosul mîinii sale grase:
- Drăguţ băiat! Cam palid, dar interesant. Aţi sosit cu *Dacia*, nu-i aşa?
Aprobarăm din cap. Ea adăugă:
- Aţi sosit singur, domnule Feldman?
- Bineînţeles, singur. Şi silit. Dar pe cine crezi dumneata c-aş fi putut aduce, întîmplător?
- Pş dracu! Pe vreuna din frumoasele dumitaie fetişcane!
Simţirăm că ne sufocăm. Prietenul meu se »culă3 ro-tindu-şi ochii mari, roşu de mînie;
- Dar, madam, drept cine mă iei dumneata? Sînt *un* tată cinstit!
Tîrfa-l ^pucă pe Musa de umeri şi-l reaşeză pe scaun; apoi, mîngîindu-i mîinile:
- Nu numai dumneavoastră, dragă domnule Moriţ, sînteţi un tată cinstit. Şi tatăl meu a fost aşa la început, ba chiar a continuat aşa o bună bucată de vreme. Dar, vedeţi dumneavoastră, într-o zi i-am dovedit că asta era o prostie, că,.cinstea” lui nu ne hrănea, şi atunci...
- Şi atunci, madam, eu m-aş fi lăsat păgubaş i strigă bătrânul. Mi-aş omorî familia, decît să fac ca tatăl dumitale.
- Dar tata n-a făcut nimic. într-o zi, el s-a hotărît să mă lase pe mine să conduc. Din acea zi am avut pîine albă destulă pe masă. A niîncat-o şi a închis ochii. Aţi fi drăguţ, dacă l-aţi imita. N-o mai necăjiţi pe Sara cu ţipetele dumneavoastră disperate, nici cu rugăminţile dumitale. Şi mai slăbiţi-o cu ordinele! Cine a călcat o dată strîmb...
- Madam! ţîşni Musa, Spune-mi adevăruL! Sara este aici, dar se ascunde!
Madam Adela îl privi cu o milă amestecată cu dispreţ:
- Nu numai că nu-i aici, dar nici măcar nu ştiu unde locuieşte acum. Totuşi, o să aflu şi o să vă spun. Reveniţi mîine. Dar, mai întîi, duceţi-vă la aceste două adrese. Ea se fereşte de mine, deoarece crede că am de gînd să-i „suflu crapu'„. Au şters-o într-o zi, pe neaşteptate, uitînd să-mi achite cele douăzeci de lire sterline, ce-mi datorau. Păcat de Sara! E vizitată de lumea bună”, dar atîta vreme cît se va lăsa suptă de Titel, n-o să ajungă la nimic bun.
în stradă, mare îmi fu bucuria, văzînd că prietenul meu nu era abătut, cum mă temeam. Mergea domol, muş-cîndu-şi stufoasa mustaţă căruntă, privind cu plăcere cele din jurul nostru. întâlnirăm un cărucior încărcat cu trestie de zahăr, asaltat de arabi şi chiar de europeni, care cumpărau - din curiozitate - acest ciudat aliment, îi rupeau coaja cu dinţii şi-apoi îl sugeau cu poftă. Musa nu-şi credea ochilor:
- Pe aici oamenii se hrănesc cu beţe!
Un arab tăie cu briceagul o bucăţică din trestia sa de zahăr, îndemnîndu-ne să facem ca toată lumea. încercarăm, fără succes. Sucul era foarte dulce, dar fad. îl scuiparăm. Rîseră de noi. Musa încercă să lege o conversaţie în turceşte. Nimeni nu-l înţelese.

Arabii sînt foarte comunicativi, îi întrec pe români, ba chiar şi pe greci. Totuşi, conversaţiile lor sînt violente, de parcă s-ar certa.

Ca să găsim cele două adrese date de madam Adela, a trebuit să mergem cale de trei ore. Ne trimeteau de la un cap la altul al oraşului. Osteneală zadarnică. Peste tot ara dat de ovreice din România, nişte codoaşe. Sara nu le lăsase decît amintiri rele, din cauza „ştiucii". (Oare să fi fost atît de lacom, că-l porecliseră astfel?)

în sfîrşit, ne-am înapoiat istoviţi la hanul din strada Khandak. după ce admirasem un măreţ apus de soare, pe una din frumoasele promenade de pe malul mării, aproape de piaţa Mehmet-Ali, care m-a fermecat. Euro-penească şi orientală în acelaşi timp. Frumoase edificii. Cafenele şi magazine moderne. Lume aleasă. îmi închipuisem Egiptul ca pe o ţară murdară şi pe jumătate sălbatică. Nici pomeneală! Patria mea e mult mai înapoiată. Cît despre climă, ei bine! am văzut în luna decembrie oameni în haine albe şi cu pălării de paie! Merită să suferi uneori, ca să poţi veni pe aici. Ca şi cum în România am fost scutit de suferinţă! Plus frigul.

Sînt convins că voi putea să mă descurc. Grecii sînt numeroşi. Le cunosc limba. Le voi cere de lucru, indiferent ce.

Dar ce grozavă decepţie cu Sara! Nu-i dăduse tatălui ei nici măcar adresa exactă. Din fericire, curajosul meu prieten părea că nu-şi face prea mult sînge rău. Asta nu însemna că supărarea Iui n-ar *ii* fost mare. La cafenea, unde coborîsem, a băut trei pahare *cu* ţuică, unul după altul şi nu mănîncă aproape nimic.

La ora nouă eram culcaţi. O cameră mizerabilă, cu un singur pat. Doi franci pe noapte. Musa m-a îmbrăţişat. spunîndu~mi: „Eşti ca şi copilul meu î4*

El se sculă cu noaptea-n cap. Cînd se făcu ziuă, era îmbrăcat şi m-aştepta nerăbdător *m* fiu gata. La răsăritul soarelui, ne sorbeam cafelele turceşti şi ne fumam narghilelele pe terasa unei micuţe cafenele din port, uncie totul era mai ieftin, îmi dau seama din ce în ce mai bine, că Musa este un tovarăş admirabil. Chiar în nenorocire. Primeşte totul aşa cum e, se acomodează, înfruntă neprevăzutul din viaţă, se bucură sincer în faţa lucrurilor mari şi mici ale existenţei eotidiane. Nimic nu-i scapă. Curios ca un copil. De trnnă calitate, însă; de pildă, a remarcat numaidecît diferenţa dintre omul cu patrie şi cel cosmopolit, al cărui caracter voieşte să-l pătrundă. E gata să se vîre în orice discuţie generală, fapt obişnuit aici între consumatori pripăşiţi de prin toate colţurile lumii. M-am convins de acest fapt, aseară, la hanul nostru, unde oameni ce nu se cunoşteau cu un sfert de oră înainte, discutau ca între iprieteni. Desigur, ca să te bagi în aceste discuţii, trebuie să cunoşti o limbă internaţională. Musa vorbeşte mai multe, între care italiana, care-i foarte răspîndită aici. Pînă şi hamalii o blodogoresc. Şi tot în italieneşte, Ibra-him - cafegiul nostru - Îşi exprimă plăcerea de-a ne primi în dugheana sa. E plin de afecţiune cu europenii care îi onorează prăvălia, al cărei mare merit este că-ţi oferă panorama portului şi a mării şi că nu le jupoaie pentru asia. Ce fericit aş fi, dacă aş putea să-mi cîştig existenţa, ca Ibrahim, în libertate, cu faţa la soare şi la Me-diterana!

După această baie de lumină,, care a durat pînă la ora unsprezece, o durere crâncenă ne aştepta. Graţie informaţiilor date de madam Adela, descoperirăm în sfîrşit domiciliul Sarei, Locuia la primul etaj ai unei case modeste *pe strada Anastase, la un biet croitor evreu care-i.sub-închiriase o odăiţă.

Am fost martorul unei scene dintre cele mai penibile. Sara se afla în pat, singură, în convalescenţă. La apariţia neaşteptată a lui Musa, a scăpat uri sfîşietor „Tată înmărmurită, răsucindu-rse şi îngropîndu-şi faţa în perne.

Musa, cu sufletul împietrit, se aşeză şi atît. N-a îmbrăţişat-o şi a lăsat-o să-şi uşureze sufletul în plînset. în acest răstimp, pe muteşte, îmi arătă cu degetele urmele vizibile ale mizeriei: pantofi cu tocuri scîlcite, o legatu: rică murdară, o pălărie ordinară şi resturile unei mese, alcătuită dintr-o cutie cu sardele şi cafea cu lapte.

în cele din urmă, tot cu faţa în perne, ne-a rugat să ieşim, ca să se poată îmbrăca. Ne-am dus jos la cafeneaua de la intrarea imobilului. Acolo, prietenul meu avu şi el ochii în lacrimi *i*

- Dacă ar vedea-o maică~sa în halul ăsta, ar muri de jdurere. La noi acasă e sărăcie, dar nu mizerie. Toţi copiii mei sxiit bine hrăniţi şi îmbrăcaţi. Interiorul casei noastre, oricît de modest ar fi, e o bijuterie, pe lîngă îm-puţiciunea în care trăieşte Sara. De ce o fi răbdînd viaţa asta blestemată? I-am scris de-a ti tea ori că o primesc, oricare i-ar fi ticăloşia. Şi dacă rntr-o noapte s-ar întoarce mai nenorocită decît o cerşetoare, m-aş da peste cap şi a doua zi aş gătit-o din cap pînă-n picioare, chiar dacă aş fi nevoit să-mi vînd sufletul dracului î De ce să alerge după aventură, să-şi ofilească tinereţea?

Ne urcarăm din nou sus. Totul era pus în ordine. Şi ea. o zînă! O micuţă statuetă, albă, cu măiestrie dăltuită, fragilă, ai cărei ochi mari negri erau mistuiţi de-o viaţă intensă. De astă-dată, tatăl o strivi în braţele sale. Ea con-tinuă să plîngă, ţopăind de bucurie:

- Tu, aici, tată! tu eşti.aici tată! Nu mai sînt nefericită! Nu mă compătimi! Iţi voi povesti tot, Nu sîntem nenorociţi de multă vreme. Ci numai de cînd cu boala mea...

Musa îi tăie vorba: $

- Da! adică numai de cînd n-ai mai putut fi „vizitată de lumea bună”... Nu-i aşa?

In acea clipă se deschise uşa şi un tînăr înalt, blond, apăru. Scoase un strigăt şi voi să-l îmbrăţişeze pe Musa. Acesta se dădu îndărăt:

- înapoi, canalie!

Şi imediat îl înşfacă de guler şi începu să-i care, cu nemiluita, pumni în cap. Intervenii. Sara, ostilă pînă acum faţă de mine, mi-aruncă o privire blinda, plină de recunoştinţă. îşi adora, deci, canalia. înţelesei clar asta, din brusca-i schimbare de atitudine faţă de mine.

Socotii de cuviinţă să-i las să se răfuiască în familie şi vrui să mă retrag. Musa mă reţinu, autoritar:

- Stai aci! îmi cunoşti nenorocirea. Eşti ca şi copilul meu. N-am secrete faţă de tine.

Ceilalţi doi nu se arătară prea mulţumiţi. Dar se prefăcură că n-au auzit nimic. Bătrînul izbucni:

- E frumosl)arul tău, fata mea! Să-ţi minţi părinţii? Crezi tu căasta-ţi poate aduce fericire?

Sara îşi împreună minutele ca „pentru rugăciune §

- Tata... Nu v-am minţit..; Ara avut un bar. La Port-Said. Şi mergea foarte bine. Ne plătisem toate datoriile şi începuserăm să punem ceva bani deoparte, cînd o ceartă sîngeroasă izbucni într-o-zi între marinari; autorităţile ne-au închis localul şi totul s-a prăbuşit.

Musa îmi aruncă o uitătură, ce voia să-mi spună: „Crezi-tu-o iotă din tot ce îndrugă?”

Mă hotărîi să mint, la rîndul meu. Spusei:

- într-adevăr, englezii nu glumesc în atari situaţii. Te distrug cu sînge rece.

- Nu-i aşa, prietene? sări Sara, cu figura dumnezeieşte înseninată de ajutorul meu neaşteptat.

Apoi ea adăugă:

- Aţi mai locuit în Egipt?

- Nu! Dar am la Cairo un prieten care a fost martorul unei intimplări asemănătoare cu a voastră.

Doamne, cum poţi minţi din simpatic-! Cîte nu eşti în stare, atunci, să născoceşti din dragoste.

Prietenul meu nu se lăsă păcălit. O vedeam” bine Dar se potoli, ascultă şi se lăsă vrăjit Frumoasa făptură broda *sub ochiî lui un păinjeniş de minciuni. Cele mai grosolane contraziceri colcăiau în povestea barului de la Port-Said. „Ştiuca”', amestecîndu-se în vorbă ca să îndrepte neroziile complicei. încurcase şi mai rău iţele. în loc să se ajute unui pe celălalt, ajunseseră să-şî combată reciproc spusele.

Dar tabloul era captivant. Mînia tatălui se topea, dinaintea pasionantei solidarităţi a celor doi aflaţi în. nenorocire. La urma urmelor, ei erau victimele propriilor iluzii. Nu era nevoie să fii prea omenos, ca să înţelegi situaţia celor două epave, ce se străduiau să salveze aparenţele; un rest de demnitate.

Şi apoi. văzîndu-i pe amîndoi atît de tineri, cu trăsăturile feţei asprite din cauza lipsurilor, cu sufletul contrafăcut, cu conştiinţa siluită de nevoia de-a minţi - devenită obişnuinţă - orice intenţie de a-i pune în aceeaşi oală se năruia sub imboldul milei, care-ţi înmuia inima. El era mai puţin vorbăreţ decît ea, mai serios, aproape că nici nu rîdea, nici nu zîmbea. Cu mustăcioara şi părul blond părea un ştrengar care face pe seriosul. Se ştia că a trebuit să fugă de la servici şi asta 1.-a hotărî t să plece în Egipt, ca „să facă avere”. Cit despre Sara, cu neputinţă să-i porţi pică. Totul era plăpînd în făptura ei. O adevărată miniatură, uşor de sfărîmat.

Singuri ochii ei, de-o mărime neobişnuită, mărturiseau o putere gata de luptă cu oricine ar fi vrut să le zădărnicească goana după mirajul ce-i pasiona.

înapoindu-ne acasă, în aceeaşi seară, Musa îmi spuse:

- Acum ştiu ce-mi rămîne de făcut: fata mea e sclava acestui individ. Ea nu mă va urma acasă decît legată. Ei bine, o s-o bag în cămaşă de forţă. Banii

de drum trebuie să-i procur prin orice mijloace: fie muncind, fie cerşindu-i, fie furîndu-i.

Aşa hotărîse Musa. Lucrurile s-au petrecut cu totul altfel.

Nu mai tîrziu decît a doua zi, întâmplarea păru că favorizează planurile prietenului meu. Cunoscu un hotelier bogat, evreu, care îi oferi o lucrare serioasă de zugrăvit în hotelul său. Individul nu-mi plăcu. Cam rece. Musa însă îmi explica defectul lui, prin aceea că-şi formase caracterul pe malurile Tamisei, unde se pare că oamenii sînt morocănoşi. In schimb, evreul-englez nici nu cata-dixi să discute devizul prezentat; îl acceptă la un preţ stabilit prin învoială.

- Merge, dacă o să fiu mulţumit de muncă. Jubilarăm, în ciuda refuzului de-a ne da un acont. Se însărcina să ne plătească toate furniturile, la predare, dar şi aici acontul fiind exclus. Păcat! Aveam cu ce trăi pînă la executarea unei părţi din comandă, cînd era obligat să ne plătească, proporţional şi conform regulei.

La prînz, mergînd la Sara, *altă surpriză agreabilă. O adevărată sărbătoare ne aştepta acolo. Mai întîi, cei doi îndrăgostiţi erau înnoiţi, din cap pînă în picioare; şi apoi, în faţa noastră, o masă copioasă cu gîscă friptă şi, slăbi-ciunea lui Musa, vin şi ţuică românească î Nu ne credeam ochilor. Drăcoaica ciripi, veselă:

- V-am luat piuitul, nu-i aş&? Ei bine, Titel a dat lovitura!

- Ce lovitură? Ce lovitură? repeta bătrînul cam posomorit şi contrariat în sentimentele sale, ostile tânărului. Nu prin „lovituri” trebuie să trăieşti, ci prin muncă cinstită şi fără întrerupere. Mi-e lehamite de „lovituri”. Ciupind cincizeci de lire, o dată pe an, la cărţi şi să crapi de foame tot restul anului, nu! asta nu-i viaţa pe care s-o îngădui fetei mele.

Dar inima omului este ca un furnal înalt, unde sînt aruncate şi topite toate răutăţile pe care judecata îi place să le fabrice. Mai ales cînd această judecată este asaltată de „atenţiile constante ale unui tînăr fermecător, care-ţi toarnă, să bei, îţi taie în bucăţele o pulpă rebelă de pasăre, iţi strecoară sub fese o perniţă, îţi curăţă cel mai frumos măr şi îţi ridică şerveţelul căzut jos. Şi „tată” în sus, „tată” în jos î Cuvînt trădător în gura unui probabil prim-ginere, aşteptat cu o inimă atît de larg deschisă.

Asta era situaţia. Deşi cu ochii în patru, Musa mîncă. bău, se lăsă linguşit, neîncrezător, iar pe urmă se răsturnă într-un fotoliu, cu faţa destinsă. De acolo, nemişcat şi clocotind, taciturn şi erăpînd de poftă de-a vorbi, îl privi îndelung şi cu atenţie pe TiteL Pe legea mea, nu ştiai ce trebuie să crezi despre acest drac de băiat! E un om cinstit? Sau un şnapan?

Lasă î Vom vedea mai tîrziu. Musa vrea să fumeze:

- Aici nu-i nici o posibilitate ca să profităm de-o narghilea? J

Ti tel şi Sara schimbară rapid o aruncătură de ochi. gata să pufnească în ris:

- Mă duc pînă jos, sâ văd! spuse Titel.

Puţin.mai tîrziu, îşi face o intrare triumfală. Aduce o micuţă narghilea, de toată frumuseţea, nou-nouţă. Sticla este ornată cu flori. Restul; aramă şi chihlimbar. Musa este fermecat. Mulţumeşte şi începe să tragă cu poftă. Dar nu ştie ce-l aşteaptă.

- Tată! îi şopteşte Titel la. ureche. Această narghilea e a dumitale. Ţi-o dăruiesc.

Lovitură de graţie!

Musa sare în picioare şi îmbrăţişează cu tandreţe pe primul său eventual ginere. Sara plînge de bucurie. Iar eu, deşi o doresc, îmi spun că degeaba aş face curte unei femei, care ştie atît de bine să împacheteze tocmai pe cel care voia s-o împacheteze pe dînsa. De asemeni, mă mulţumesc să-i admir frumoasa gleznă, pe care aş vrea s-o sărat cu sfinţenie. Şi mă întreb dacă nu-i preferabil să fii mai degrabă o lichea decît un om cinstit, pentru a fi adorat de atari îngeri. Căci nimeni n-o să mă poată convinge că un om, absolut cinstit, îşi poate oferi comoara, balelor primului plătitor apărut. Nu! eu m-aş lăsa degrabă tăiat în bucăţi.

Şi poate că Musa, oricît de fericit fu de narghileaua sa, nu încetase să gîndească la fel ca mine. Dar i se pregătea o ultimă lovitură, care avea să-i dea o ocazie de-a reflecta serios, ajutmdu-l să facă o schimbare completă de direcţie.

Şi această lovitură - o mărturisesc - mă zăpăci şi pe mine. Nu mai ştiui să deosebesc realul de mirajul magnific. în rest, e bine de spus: vrăjitorii erau ei înşişi vrăjiţi.

Fu o adevărată lovitură de teatru.

Eu, ca şi Musa, credeam că banii găsiţi de Titel proveneau de la jocul de cărţi. Nu era adevărat. Banii reprezentau încheierea unei mari afaceri pe care o realizaseră doi aventurieri, asociaţi cu un al treilea. Şi cum ei nu precizau despre ce „afacere” era vorba, Musa îi somă să vorbească pe faţă.

- E un mare bar, pe care am vrea să-l deschidem la Khartum, lăsă să-i scape, în sfîrşit, Sara.

- încă un bar! ? strigă bietul bătrîn, zvîrlindu-şi cît-colo ciubucul. Nu, nu! Nu-mi mai vorbiţi despre baruri! Mi-e destul primul, pe care m-aţi silit să-l înghit. La dracu, cu toate barurile voastre!

Nu mai era deloc beat. Redeveni arţăgos. Certitudinea nenorocirilor sale i se înfipse din nou în suflet şi merse pînă acolo că-i ameninţă cu poliţia.

Dar nu-i nimic de făcut împotriva seminebunilor de bună credinţă. Puterea lor de persuasiune nu este limitată, fiindcă nici o altă realitate nu-i mai palpabilă de-cît a lor.

îmi lăsară prietenul să-şi macine furia, apoi ne rugă să coborîm pentru o plimbare. în stradă, Titel chemă o birjă frumoasă: *Harabaki* ! Ne urcarăm. Sara şi tatăl ei se aşezară pe perne. Eu şi cofetarul pe strapontine. Trăsura se avîntă la trap mărunt.

Era o vreme pe care nu pot s-o compar deloc cu cele ce stiu de -acasă, fiindcă aici natura oferă cerului un cadru care nu există la noi. Atît eu *cit* şi Musa furăm literalmente hipnotizaţi, mai ales în clipa cînd, părăsind oraşul, se deschise o promenadă de vis, la marginea mării. Pădure de palmieri, de-a lungul drumului; lanţ neîntrerupt de vile fastuoase cum nu se văd decît în povestirile din *O mie şi una de nopţi*, ilustrate.

- E Hamleh! cuteză Titel să murmure.

I-am fost recunoscători. Eram transfiguraţi. Coşmarul urîtei realităţi dispăru din sufletele noastre. Nevoia de-a uita ne subjuga sufletul. „Loc viselor.!” strigau inimile noastre. Lumină şi culoare, oricît ar costa! Şi în legănarea trăsurii, biruit de recunoştinţa mea faţă de Creator, luai mîna celei care mă făcea să trăiesc această clipă - graţie sacrificiului tânărului ei corp - şi-o dusei la buzele mele arzînde.

Sara nu spuse nimic, zîmbi amantului şi-şi culcă fru-mosu-i cap pe umărul tatălui ei. Acesta, fericit, inconştient, îi sărută fruntea.

Astfel, pacea, o pace dureroasă, ne pătrunse sufletele la tuspatru.

Împrejurările completară restul. Se produse un fapt, care înflăcăra imaginaţia lui Musa, aproape în acelaşi grad cu a Sarei. Eu, de asemeni. Iată cum:

La Ramleh, luarăm loc pe terasa unei mari cafenele, unde valurile mării ni se spărgeau la picioare. Numai lume bogată. Eu şi Musa eram jenaţi şi contemplam feeria de necrezut a apusului soarelui, cu sufletul întristat, gîn-dindu-ne *că* omul îşi strică în mod deliberat viaţa, făcîn-du-se nedemn de atîta frumuseţe.

Sara spuse:

- Vezi tu, tată, de ce vreau să fac avere sau să mor? Fără bani, toate aceste splendori sînt inexistente. E atelierul sau magazinul unde surorile melf îşi petrec viaţa. E şantierul tău.

Musa dădu din cap, melancolic şi voi să răspundă ceva, dar un domn frumos răsări înapoia Sarei şi a lui Titel, pe care-l întîmpinară cu o uşoară exclamaţie de bucurie, amestecată cu respect. Sărută mîna tinerei femei, care făcu îndată prezentările:

- Tatăl meu şi prietenul nostru Adrian Zografi; domnul Falconi, exportator de tutun şi comanditarul nostru în afacerea cu barul.

Apoi, adresîndu-se comanditarului:

- Tată meu e la curent. Natural, el socoate întreprinderea primejdioasă.

Falconi îl cîntări pe Musa cu ironie şi îşi trecu mîna delicată prin frumosu-i păr, care începuse să încărunţească:

- : Primejdioasă? Bineînţeles. Dar se află oare altceva decît întîmplarea, care ne ridică deasupra mediocrităţii? Munca ? Talentul? Nici una din ele!

Schimbă conversaţia, ceru Sarei veşti despre sănătatea ei si. brusc, reveni la Musa:

- Ce ocupaţie aveţi?

- Zugrav.

- *ţAh*! meseria tatii. Ei bine, ca şi în cazul dumneavoastră, şi dacă aparenţele nu mă înşeală, nici el n-a făcut avere cu zugrăvi tul. Şi el avea uneori pînă la cincizeci de lucrători, care munceau în contul lui.

- Oare nu poţi fi fericit decît bogat? întrebă Musa.

- Sînt convins, prietene! în orice caz, pentru mine valorează mai mult să fii bogat decît sărac; stăpîn decît slugă. Dacă nu-i şi părerea dumitale, atunci eşti un monstru.

- De aceeaşi părere sînt şi eu, cu o condiţie: să ai totdeauna mîinile curate.

- Nu-mi place curăţenia mîinilor cărbunarului î

Pe bună dreptate, nu le putea admira decît pe ale sale, care, cu mişcări savante, introduceau o ţigară într-un frumos portţigaret de chihlimbar. Şi trecu la altceva, fără să-i pese dacă Musa voia sau nu să-i răspundă.

Comandă whisky şi turnă la toată lumea, cu autoritate de stăpîn. Il băui, fără apă, ca şi prietenul meu şi după al doilea pahar ne îmbătarăm. Aşa că, fără să ne dăm seama cum, ne predarăm toţi, după o oră, opiniei domnului Falconi, dînd dracului „rezervele” noastre. Atunci „nobilul” se ridică şi puse în faţa lui Musa o grămăjoară de zece lire sterline, adăugind încetişor:

- Veniţi, împreună cu domnul Zografi, la Cairo, unde *qrwi* o să fim în curînd! Acolo, dacă vreţi, voii face din dumneata un antreprenor zugrav, bine utilat.

Domnul Falconi sărută prelung mîna Sarei, le scutură viguros pe ale noastre şi dispăru, ca un scamator care te lasă cu gura căscată, după un tur de forţă.

- E clar! conchise Musa, în zilele următoare, adu-cîndu-şi aminte neîncetat de Falconi şi voind să-şi justifice concesiile. E clar! Omul nu-i de piatră. Din clipa cînd viaţa îţi oferă surprize nemaipomenite, totul de schimbă: perspective, opinii, principii. Înţeleg aceasta. Totuşi, voi încerca, pe cît posibil, să-mi păstrez mîinile curate. Voi supraveghea tot timpul mişcările Sarei. In definitiv, acest Falconi poate nu-i decît un aventurier. O să am un cuvînt de spus, înainte s-o tîrască pe fiică-mea în Sudan.

într-adevăr, Musa nu-şi pierdea cumpătul şi juca pe două tablouri. După o săptămînă de muncă la hotelier, acesta cîştigîndu-i încrederea, Musa îl iniţie în povestea Sarei, întrebîndu-l dacă putea conta, la nevoie, pe sprijinul poliţiei, ca s-o scape de Titel şi s-o readucă în România.

Evreul-englez îi răspunse:

- Numai o vorbă să spun şi Titel ar fi îmbarcat a doua zi pentru Pireu!

Musa fu mulţumit; el trimise numaidecît nevestei un mandat de cinci lire, din cele pe care i le dăduse Falconi.

- O să avem bani destui, spunea el, fie pentru înapoierea la Bucureşti, fie pentru a ne instala la Cairo, după cum o fi cazul. Lucrul nostru merge bine. Încă o săp-tămînă şi-l terminăm. Atunci, scăzînd furniturile, ne vor rămîne să împărţim frăţeşte o duzină de lire sterline. O să fie bine!

Socoteala era exactă. Lucrînd fără întrerupere, reuşeam să ne rămînă, la fiecare în buzunar, cîte şase lire sterline, trăind destul de bine în tot acest răstimp de două săptămîni.

Dar ne făcusem socoteala, fără a ţine cont de ticăloşia omenească. Ea ne plezni în faţă, într-un fel neaşteptat.

Lucrul fiind terminat, ne pregăteam să împachetăm sculele, cînd hotelierul ne întrebă calm, ce facem acolo. Musa răspunse cu aerul cel m$i natural din lume:

- Nimic. Pînă ce dumneata ne faci socoteala, noi ne strîngem uneltele.

- Ce socoteală? ! Ce unelte? ! Glumiţi! Şi sala de recepţie nici n-aţi început-o!

Musa se făcu verde:

- Dar, domnule, nici n-a fost vorba de această sală. Nu este inclusă în preţ.

Fu scandal mare. în faţa relei credinţe, strigătoare, a hotelierului, ne hotărîrăm să facem pUngere la poliţie. îi înştiinţarăm. Ne servi una bună:

- Duceţi-vă acolo. Pe urmă c să vin şi eu, ca să-i întreb cam ce învîrtiţi voi pe aici, adunătură de „peşti”!

înghiţirăm palma şi înţeleserăm că mizerabilul putea să ne pricinuiască mult rău. Totuşi ne-am dus la comisariat. Un funcţionar european, în uniformă, ne primi cu respect şi ne ascultă pînă la capăt, apoi ne întrebă j

- Aveţi un deviz amănunţit, aprobat şi semnat de client?

- Nu. Am lucrat prin bună învoială, tocmin-du-ne verbal.

Poliţistul încrucişa braţele:

- Atunci, nu-i nimic de făcut!

Ne înapoiarăm la hotelier, îl rugarăm, umilindu-ne ca nişte cîini bătuţi. Pînă la urmă, ne dădu trei lire din cele douăsprezece la care aveam tot dreptul. Şi ne dădu pe uşă afară.

Mai tîrziu, aflarăm de prin vecini că nu eram primele victime ale acestui ticălos; că era sistemul lui de-a înşela pe toţi cei care lucrau în a tari condiţii.

Sara făcu tot ce putu, ea să-l consoleze pe bătrîn.

- Cu atît mai bine, tată! O să plecăm noi mîine la Cairo şi acolo tu vei fi un antreprenor altfel privit.

- Şi dacă totul o să meargă bine, o să-mi aduc toată familia în Egipt! adăugă Musa. Iar tu, Adriane, vei fi asociatul meu.